

■ БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

УДК 657:006.034

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ ТА ЇЇ ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВІДПОВІДНО ДО ОБЛІКОВИХ СТАНДАРТІВ ©

О.А. ПОДОЛЯНЧУК,
кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри обліку та
оподаткування в галузях економіки,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)

Господарська діяльність суб'єктів підприємництва узагальнюється в системі бухгалтерського обліку. У статті розкрито зміст основних функцій управління з метою виокремлення однієї із важливих складових обліку, як джерела інформаційного забезпечення для прийняття раціональних рішень. Виокремлено основні завдання бухгалтерського обліку. Досліджено економічну сутність понять "інформація", "облікова інформація" та наукові думки щодо їх класифікаційних ознак. Розкрито якісні характеристики облікової інформації (доречність; правдивість; порівнюваність; зрозумілість, своєчасність; можливість перевірки) в частині вимог формування фінансової звітності. Проведено порівняння властивостей облікової інформації за національними стандартами бухгалтерського обліку і Концептуальною основою фінансової звітності у міжнародній практиці. Висловлено думку, що основою облікової інформації є її корисність у системі управління підприємством.

Ключові слова: облікова інформація, якість облікової інформації, якісні характеристики фінансової звітності, корисність інформації.

Табл.: 2. Рис.: 2. Літ.: 14.

Постановка проблеми. Вдалий бізнес та результативність господарської діяльності суб'єктів підприємництва залежить від його ефективної та раціональної системи управління.

Управління підприємством в класичному його формулюванні можна визначити як системний і перманентний вплив на діяльність його підрозділів чи сегментів для забезпечення злагодженої роботи і досягнення позитивного результату в кінцевому підсумку.

Вивчення наукових думок дає можливість стверджувати, що система управління ґрунтується на виконанні взаємопов'язаних функцій, яких в економічній літературі виокремлюється від чотирьох до п'ятнадцяти. На нашу думку, найважливішими є планування, організація, регулювання, мотивація, облік, контроль та аналіз.

Планування дає можливість визначити перспективні напрямки розвитку господарської одиниці загалом та окремих структурних підрозділів.

Організація полягає у встановленні та впорядкуванні відносин і процесів між ланками управління.

Регулювання забезпечує реалізацію поставлених завдань працівниками з метою виконання цілей підприємства.

Мотивація визначає напрями та шляхи покращення роботи працівників та виконання ними своїх обов'язків.

Облік на підставі зафіксованих даних у первинних документах та бухгалтерській звітності розкриває усі сторони виробничо-господарської та інших видів діяльності суб'єкта господарювання (його структурних підрозділів).

Аналіз спрямований як на поточну аналітичну оцінку інформації, так і на прогнозування рішень у майбутньому.

Контроль забезпечує перевірку будь-яких планових параметрів і цілей.

Вищенаведена характеристика функцій та власні дослідження [1, с. 64-65] дають можливість стверджувати, що кожна із них визначає певну форму управлінської діяльності. Варто також зазначити, що лише поєднання функцій та їхній наскрізний характер створює цілісну систему управління господарством. При цьому облік забезпечує не тільки наскрізний характер, але й є передумовою послідовного виконання всіх функцій управління, оскільки надає різним рівням управління необхідну інформацію і тим самим виконує інформаційну роль.

Бухгалтерський облік, як джерело інформації, спрямований на виконання багатьох завдань в системі управління підприємством, але найважливіші полягають:

1. В оперативному та перманентному зборі та обробці інформації про виробничо-господарську, комерційну, фінансову, інвестиційну та інші види діяльності;
2. У забезпеченні зацікавлених користувачів корисною інформацією про фінансовий стан і результати діяльності підприємства.

Таким чином, можна ще раз підтвердити, що бухгалтерський облік впливає на прийняття управлінських рішень, оскільки отримана облікова інформація засвідчує дані про діяльність підприємства і дає можливість здійснювати в подальшому планування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нині розкриттю питань сутності облікової інформації, її якісних характеристик, методики оцінювання якості інформації присвячено велику кількість наукових досліджень, а саме: Будько О. [6], Голянчук Н. [4], Єршової Н. [3], Засадного Б. [8], Марущак Л. [12], Омецінської О. [10], Плахтій Т. [11], Правдюк Н. [9] та інших учених. Враховуючи напрацювання науковців, не применшуючи вагомості їх досліджень та зважаючи на динамічні зміни національного законодавства, дане дослідження не втрачає актуальності.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є розкриття змісту облікової інформації та класифікаційних ознак у наукових публікаціях і висвітлення їх якісних характеристик за національними і міжнародними стандартами обліку.

Виклад основних результатів дослідження. Поняття інформація має латинське походження ("informatio") і перекладається як повідомлення, викладення, пояснення факту, явища, події. У процесі вивчення інформації враховуються закономірності її створення, опрацювання й використання у різних сферах діяльності. Вона дуже різноманітна та поділяється за видами діяльності (наукова, технічна, виробнича, управлінська, економічна, соціальна, правова тощо). Кожен вид інформації має свої способи опрацювання, змістову цінність, форми представлення і відображення, вимоги до достовірності, оперативності відображення фактів, явищ, процесів.

Законом України "Про інформацію" її визначено як документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються у суспільстві, державі та навколишньому природному середовищі [2].

В наукових дослідженнях по різному виокремлюють класифікаційні ознаки інформації. Проте інформація, що характеризує сукупність цифр, фактів, відомостей та інших даних, які переважно кількісно відображають суспільно-економічні явища і процеси, відноситься до економічної інформації. Саме економічна інформація є основою інформаційного забезпечення процесу управління суб'єкта господарювання.

Проведені дослідження свідчать про дискусійність у підходах до класифікації економічної інформації. Її поділяють на прогнозовану, планову й облікову. Так за призначенням розрізняють планову, оперативну, бухгалтерську, статистичну, проектно-конструкторську, нормативну, управлінську; за суб'єктами господарювання – внутрішню, зовнішню, вхідну, вихідну; в залежності від ступеня інформаційної деталізації об'єктів обліку – аналітичну і синтетичну [1, с. 66]. Проте бухгалтерська (облікова) інформація завжди є основою для прийняття управлінських рішень.

Розкриваючи зміст облікової інформації, Єршова Н.Ю. відзначає: облікова інформація – це відображення в іншій формі облікових подій у структурі облікової системи; інформація, що формується, акумулюється і оброблюється в рамках обліково-аналітичної системи підприємства на основі бухгалтерських і економічних методів; подається в упорядкованому і стандартизованому вигляді для розробки і обґрунтування окремих управлінських рішень [3, с. 369].

Голянчук Н.В. підтверджує, що облікова інформація є ядром інформаційного забезпечення системи управління, об'єднуючи всі господарські процеси та забезпечуючи взаємодію різних структурних підрозділів будь-якого підприємства [4, с. 105].

Дослідження підтверджують, що у науковій літературі представлено низку класифікаційних ознак. Учені висловлюють власні думки щодо класифікації та вимог до облікової інформації.

Жолнер І.В. виокремлює у складі бухгалтерської інформації фінансову, оперативну і управлінську, а також інформацію в цілому поділяє на кваліфіковану і некваліфіковану (рис. 1) [5, с.12].

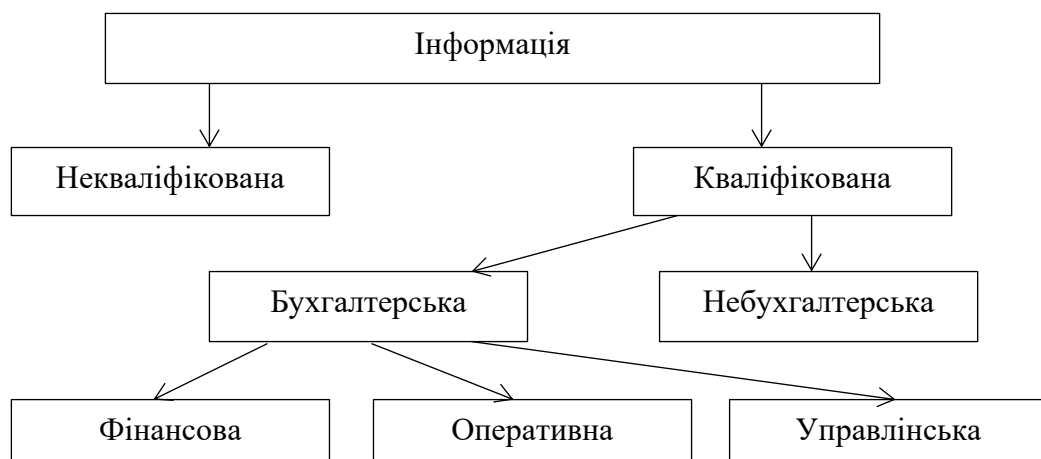

Рис. 1. Класифікація інформації

Джерело: сформовано за [5, с. 12]

Кваліфікована інформація – це та інформація, що надається в цифровому вигляді. Відповідно, до некваліфікованої інформації відноситься та, що надходить від проведення переговорів, від засобів масової інформації, візуальна тощо. Оперативна

– це та, що пов’язана із щоденною господарською і операційною діяльністю підприємства. Фінансова інформація – це інформація, яка надається певним користувачам, що обліковується і розкривається у фінансовій звітності та в інших фінансових документах. Управлінська інформація надається з метою здійснення основних функцій управління підприємством, а саме планування, виконання та контролю [5, с.12].

На нашу думку, представлена класифікація інформації є стислою щодо облікової системи і не розкриває змісту завдань підсистем бухгалтерського обліку.

Більш вдалою є представлена Будьком О.В. [6] класифікація обліково-аналітичної інформації, яка враховує потреби управління сталим розвитком підприємства:

- за джерелами надходження (зовнішня, внутрішня);
- за напрямками інформаційних потоків (вхідна, вихідна);
- за складом сталого розвитку (змістом) (економічна, соціальна, екологічна);
- за видами користувачів (інформація для зовнішніх користувачів, інформація для внутрішніх користувачів);
- за ступенем відкритості (відкрита, конфіденційна);
- за орієнтацією на рівень управління (оперативна, тактична, стратегічна);
- за впливом на прийняття рішень (релевантна, нерелевантна);
- за видами обліку (інформація оперативного обліку (оперативна інформація), інформація фінансового обліку (фінансова інформація), інформація управлінського обліку (управлінська інформація), інформація податкової системи підприємства (податкова інформація), інформація статистичного обліку (статистична інформація);
- за функціями управління (планова, облікова, контрольна, аналітична) [6, с. 207].

За твердженнями науковця, запропонована класифікація обліково-аналітичної інформації забезпечить формування якісного інформаційного підґрунтя для системи управління сталим розвитком підприємства, що буде сприяти підвищенню ефективності його діяльності та зростанню конкурентоспроможності на ринку.

Суттєвою є думка науковців [7, с. 100] щодо виокремлення інших ознак класифікації облікової інформації (табл. 1).

Таблиця 1

Класифікація облікової інформації

Класифікаційна ознака	Вид інформації
1	2
За часом формування (виникнення)	Первинна, вторинна
За стабільністю	Змінна, постійна (умовно-постійна) інформація
За способом вираження	Цифрова й алфавітна
За економічним змістом	За об’єктами відображення: господарські засоби та їх розміщення, ресурси господарських засобів, статутна діяльність, фінансові результати статутної діяльності. За видами діяльності: інвестиційна, операційна, фінансова
За характером обробки	Систематизована, несистематизована
За складом і способом узагальнення	Разова, нагромаджувальна, зведена
За місцем виникнення	Внутрішня, зовнішня
За стадіями утворення	Вхідна, вихідна, проміжна

Продовження табл. 1

1	2
За часовим періодом виникнення	Оперативна, поточна
За способом створення	Інформація, що формується ручним способом, і інформація, що формується в автоматизованому режимі
За метою створення, взаємозв'язками і послідовністю формування	Первинна, поточна, підсумкова й архівна

Джерело: сформовано за [7, с. 100]

Авторами [7, с. 100] підтверджується специфіка облікової інформації, її рух від об'єкта до суб'єкта управління з метою здійснення попереднього, поточного і подальшого контролю за об'єктом.

Вважаємо, що виокремлення класифікаційних ознак облікової інформації впливає на обґрунтування та оцінку її корисності для прийняття управлінських рішень. Корисність інформації полягає у тому, щоб правильно оцінити перспективні напрямки діяльності та управління суб'єкта господарювання.

Корисність інформації характеризується в наукових дослідженнях різними властивостями. Проте в облікових стандартах визначається якісними характеристиками фінансової звітності.

Оскільки якість – це досить умовна категорія, потрібно зважати на те, що якість облікової інформації не лише постійно переглядається, але й оцінюється різними групами користувачів для прийняття ефективного рішення.

Будько О.М. якість облікової інформації характеризує як сукупність властивостей інформації, які враховують ступінь придатності, можливість і ефективність використання конкретної інформації споживачами з метою розвитку підприємства при оптимальних витратах на формування такої інформації [6, с. 203].

На думку Засадного Б.А., якість облікової інформації – це сукупність якісних характеристик, притаманних обліковій інформації, які визначають її корисність для прийняття управлінських рішень зовнішніми та внутрішніми користувачами [8, с. 851].

За твердженнями Єршової Н.Ю., якість облікової інформації – це сукупність суттєвих властивостей облікової інформації, що характеризують її відповідність своєму призначенню і висунутим до неї вимогам, а також здатність задовольняти потреби і запити користувачів. Крім того, це сукупність суттєвих властивостей, які кількісно оцінюються системою показників, що визначають ступінь задоволення потреб користувачів інформацією в ринкових умовах за оптимальних витрат на формування цієї інформації [3, с. 373].

Правдюк Н.Л. [9, с. 60] відзначає, що якість облікової інформації в бухгалтерській літературі розглядається з позицій якісних її характеристик для вимог потреб користувачів. Автор висловлює думку про урізноманітнення визначень понятійно-категорійного апарату (рис. 2).

Досить часто облікову інформацію порівнюють зі змістом продукту, який має властивості товару [10, с. 133]: нематеріальна форма; унікальність процесу виробництва; наявність відтворювальних властивостей; багаторазове використання; наявність морального зносу, хоча при зміні обставин її цінність може відновитись; різна цінність для різних споживачів. На нашу думку, всі ці властивості є умовними,

оскільки облікова інформація не є об'єктом обліку (як товар чи продукція), а забезпечує інформаційні потреби користувачів. Облікова інформація є свого роду носієм фактів господарських операцій, що відбуваються на підприємстві.

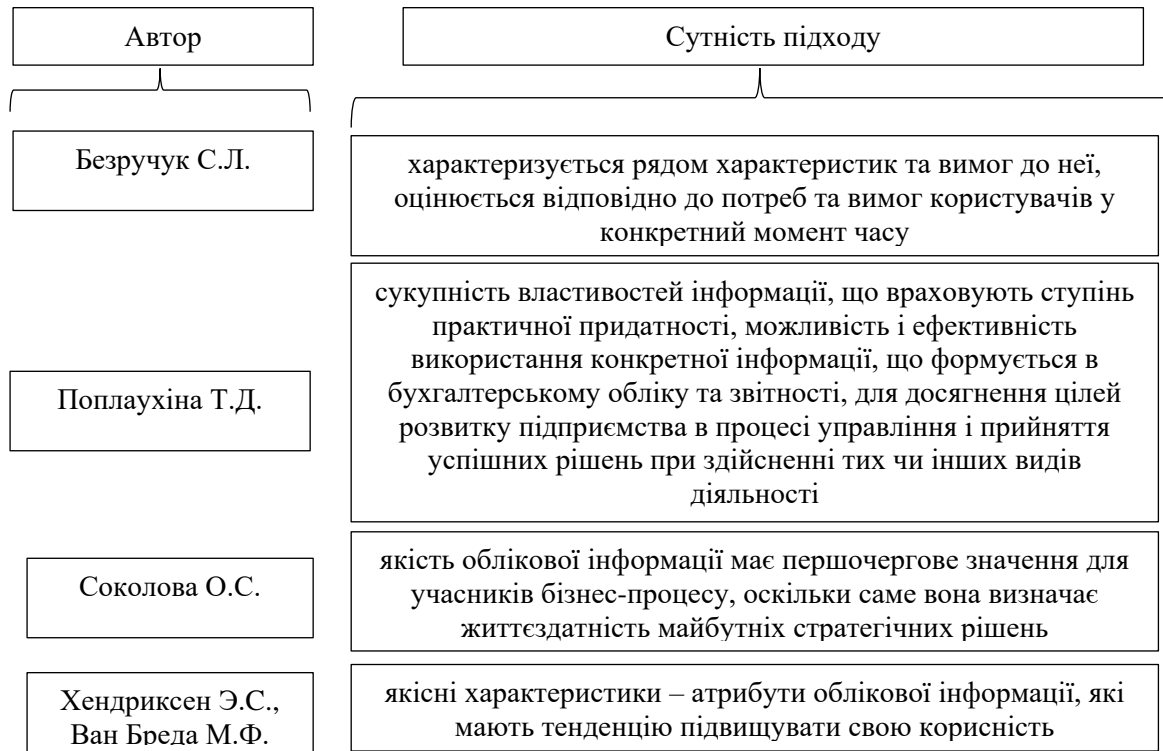

Рис. 2. Якість облікової інформації в наукових дослідженнях

Джерело: сформовано автором за [9, с. 60]

Слушними у даному випадку є судження Плахтій Т.Ф., яка стверджує, що питання якості облікової інформації може розглядатись лише в контексті розуміння облікової інформації як продукту технологічного процесу її збору, обробки, переробки та відображення у бухгалтерській звітності (фінансовій, управлінській тощо), а також її подальшого збереження. На переконання автора, облікова інформація, як і будь-який інший матеріальний або інформаційний продукт, виробляється з метою задоволення потреб кінцевих споживачів – користувачів облікової інформації, тому відповідає певному рівню якості [11, с. 262].

На думку Омецінської І., на якість облікової інформації впливає багато чинників, які не обмежуються лише якістю бухгалтерського обліку. Автор вважає, що якість облікової інформації залежить, насамперед, від організації бухгалтерського обліку, компетентності працівників бухгалтерії, ефективною системи внутрішнього контролю та якості нормативно-правових актів, які регулюють бухгалтерський облік. Водночас важливу нішу у забезпеченні якості облікової інформації займають також усвідомлення керівництвом підприємства мети обліку, корпоративна культура, організація робочого місця [10, с. 134].

Тому в рамках одного облікового процесу всього підприємства аналітична інформація має три види попиту:

– перша група попиту – загального характеру, пов’язана з якісними характеристиками бухгалтерської інформації, яка є універсальною й не залежить від характеру інформаційних запитів користувачів. Вона містить такі властивості: своєчасність, перевірку, наочність, передбачуваність, порівнянність. Крім того, до цієї групи потрібно включати вимогу про незалежність та доступність. Особливість цієї групи в тому, що всі ці властивості можуть порівнюватись з ідеалом. Спільною основою для них є те, що вони забезпечують попит тільки в частині інформаційної системи, в якій відбувається їх реєстрація, обробка та подання [12, с. 239];

– друга група попиту може бути описана як сукупність властивостей. Вони не залежать безпосередньо від якості, характеристики базових даних та визначаються користувачем в процесі оцінки та фільтрації, виходячи із поставлених завдань. Вибір користувача в цьому випадку визначається набором алгоритмів роботи з масивами даних та реалізується на рівні формулювання інформаційних запитів. Наприклад, оцінка суттєвості облікової інформації визначається на межі рівня суттєвості, який може бути визначений або на основі певного об’єктивного критерію, або суб’єктивним вибором рівня важливості інформації [12, с. 239];

– третя група попиту містить властивості надійності та релевантності інформації. Її зміст розкривається у характеристиці системної складності об’єкту. Обидві властивості включені в цю групу – надійність та релевантність – мають ключове значення для реальної оцінки кінцевими користувачами цінності інформації для прийняття рішень. Саме через них визначається рівень дійсно корисної інформації бухгалтерського обліку для кожного рівня управління. Найбільше значення для авторської концепції має релевантність. Поняття релевантності означає, що від рішення, яке приймається управлінцем, залежить інформація про обсяг витрат та доходів підприємства. Це сприяє формуванню наукової думки про те, що поняття “інформація” є важливим при моделюванні управлінських рішень, а також в процесі відображення зв’язку між інформаціями різних рівнів [12, с. 239].

Підтримуємо думку Маруцак Л., що саме облікова інформація може забезпечити користувача такими даними, які його зацікавили в процесі управління та прийняття рішень [12, с. 239].

За національними стандартами бухгалтерського обліку [13] інформація у фінансовій звітності повинна бути: дохідливою і зрозумілою її користувачам; доречною для прийняття рішень; достовірною, без помилок та перекручень; порівнюваною між підприємствами за періодами; зіставною за звітні періоди з врахуванням змін в обліковій політиці.

Коротке пояснення наведених вище характеристик у Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” є недостатнім для того, щоб зрозуміти, якісна інформація у фінансовій звітності чи ні, корисна для прийняття управлінських рішень чи ні.

Наприклад, дохідливість інформації, що подається у фінансовій звітності полягає в тому, що вона повинна бути дохідливою і зрозумілою користувачам за умови, якщо вони мають достатньо досвіду та зацікавлені у сприйнятті цієї інформації. Якщо користувачі не мають таких знань для того, щоб зрозуміти інформацію фінансової звітності суб’єктів господарювання, то це не означає, що вона неякісна. Іншим прикладом може бути зміна облікової політики в результаті кардинального переформатування основного виду діяльності підприємства. Унаслідок цього, буде неможливим дотримання якісної

характеристики для порівняння фінансової звітності підприємства звітного періоду із попередніми. Проте, знову ж таки, не можна стверджувати, що інформація про фінансову звітність у такому випадку неякісна [8, с. 850].

Більш ґрунтовний зміст якісних характеристик фінансової звітності представлено в “Концептуальній основі фінансової звітності” [14], серед яких проведено розмежування на основні і “посилювальні”.

Фундаментальними (основоположними) якісними характеристиками є: доречність і правдиве подання.

Корисність фінансової інформації посилюється, якщо вона є зіставною; її можна перевірити; вона є вчасною; є зрозумілою.

Таким чином, можна стверджувати, що якісні характеристики корисної фінансової інформації, що розкриваються у “Концептуальній основі фінансової звітності”, визначають типи інформації, що, найімовірніше, є найбільш корисними для нинішніх та потенційних інвесторів, позикодавців та інших кредиторів для прийняття рішень.

Порівняння якісних характеристик фінансової інформації представлено у табл. 2.

Таблиця 2

Якісні характеристики фінансової інформації

За концептуальною основою		За НП(С)БО	
Основоположні			
1	2	3	4
Доречність	фінансова інформація може спричинити відмінності у рішеннях, які приймають користувачі; фінансова інформація може спричинити відмінності у рішеннях, якщо вона має передбачувану цінність, підтверджувальну цінність або і те, і те	Доречність	фінансова звітність повинна містити лише доречну інформацію, яка впливає на прийняття рішень користувачами, дає змогу вчасно оцінити минулі, теперішні та майбутні події, підтвердити та скоригувати їхні оцінки, зроблені у минулому
Правдивість подання	щоб бути досконало правдивим поданням, опис повинен мати три характеристики. Він має бути: повним, нейтральним, вільним від помилок	Достовірність	інформація, наведена у фінансовій звітності, є достовірною, якщо вона не містить помилок та перекручень, які здатні вплинути на рішення користувачів звітності
“Посилювальні”			
Зіставність	характеристика, яка дає змогу користувачам ідентифікувати та зрозуміти подібності статей і відмінності між ними	Зіставність	передумовою зіставності є наведення відповідної інформації попереднього періоду та розкриття інформації про облікову політику і її зміни
Можливість перевірки	допомагає запевнити користувачів у тому, що інформація правдиво подає економічні явища, які вона призначена подавати	Порівнюваність	фінансова звітність повинна надавати можливість користувачам порівнювати: фінансові звіти підприємства за різні періоди; фінансові звіти різних підприємств

Продовження табл. 2

1	2	3	4
Своєчасність	можливість для осіб, які приймають рішення, мати інформацію вчасно, з тим, щоб ця інформація могла вплинути на їхні рішення	Дохідливість і зрозумілість	інформація, яка надається у фінансовій звітності, повинна бути дохідлива і зрозуміла її користувачам за умови, що вони мають достатні знання та зацікавлені у прийнятті цієї інформації
Зрозумілість	класифікація, та подання інформації ясно і стисло робить її зрозумілою		

Джерело: сформовано за [13; 14]

Як підтверджують дані табл. 2, більшість якісних характеристик облікової інформації за національними та міжнародними стандартами обліку у їх найменуваннях співпадають. Проте є відмінність у розкритті сутності, що впливає на інший підхід до їх розуміння.

Як зазначає Омецінська І., можливість перевірки є характеристикою сукупності облікової інформації. Облікова інформація є найточнішою порівняно з іншими видами інформації, оскільки вона повністю підтверджується первинними документами, розрахунками бухгалтерії тощо. Відповідно, будь-яку облікову інформацію, що подається у фінансовій звітності, можна перевірити [10, с. 138].

Щодо своєчасності, автор зауважує, що ця характеристика здебільшого є прерогативою інформації управлінського обліку, оскільки фінансова звітність подається у визначений термін та із встановленою періодичністю. У цьому разі нівелюється така характеристика, як своєчасність. З іншого боку, інформація управлінського обліку має бути своєчасною, інакше втратиться її корисність [10, с. 138]. Ми підтримуємо думку Омецінської І., оскільки характеристики якості облікової інформації залежать від мети обліку та зацікавленості нинішніх та потенційних користувачів. Інформація буде корисною для користувачів, якщо вона впливатиме на прийняття рішень.

Висновки. Проведені дослідження підтверджують різноплановість досліджуваної теми. Утім беззаперечним є те, що облік є найважливішою функцією та складовою системи управління, оскільки забезпечує не лише фіксацію фактів господарського життя і діяльності підприємства, але й забезпечує користувачів інформацією про вартість майна й інших активів, розмір власного капіталу, заборгованість підприємства та величину інших зобов'язань тощо. Облікова інформація утворюється в системі обліку підприємства і віддзеркалює фактичні господарські процеси, що вже здійснилися, а також фактичний стан залишків за об'єктами обліку. Дані обліку дають можливість здійснювати аналіз не лише минулих подій, але й планувати і прогнозувати показники на перспективу.

Таким чином, якість облікової інформації визначається її корисністю при прийнятті рішень зацікавленими користувачами цієї інформації. Вважаємо, що якість узагальненої інформації та представленої у звітності залежить не лише від її характеристик (визначених стандартами обліку), але і низки інших чинників системи управління підприємства (в т.ч. нормативного забезпечення, фінансової спроможності, фаховості бухгалтерської служби тощо).

Тому подальшого дослідження потребують питання впливу сукупності різних факторів на якість облікової інформації.

Список використаних джерел

1. Подоляничук О.А. Облік доходів сільськогосподарських підприємств: монографія / О.А. Подоляничук. – Вінниця: Вид-во ПП “ТД “Елельвейс і К”, 2010. – 276 с.
2. Про інформацію [Електронний ресурс]: Закон України від 02.10.1992 р. №2657-ХІІ. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.
3. Єршова Н.Ю. Якість облікової інформації: методичний підхід до оцінювання / Н.Ю. Єршова // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 8 (158). – С. 368-374.
4. Голяничук Н.В. Формування облікової інформації та її якісні характеристики [Електронний ресурс] / Н.В. Голяничук // Соціальна економіка. – 2016. – № 1. – С. 104-110. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.
5. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: навч. посіб. / І.В. Жолнер – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
6. Будько О.В. Класифікація обліково-аналітичної інформації з метою інформаційного забезпечення управління сталим розвитком підприємства / О.В. Будько // Інноваційна економіка. – 2015. – № 1. – С. 201-207.
7. Фаріон В. Роль облікової інформації в системі управління банком / В.Фаріон, Т. Фаріон // Журнал Європейської економіки. – 2013. – Т. 12 (№1). – С. 96-108.
8. Засадний Б.А. Комплексне оцінювання якості облікової інформації / Б.А. Засадний // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Випуск 11. – С. 849-853.
9. Правдюк Н.Л. Якість облікової інформації: сутність та методика оцінки / Н.Л. Правдюк, М.В. Правдюк // Облік і фінанси. – 2016. – № 2 (72). – С. 57-642.
10. Омецінська І. Облікова інформація: економічна сутність та критерії якості / І.Омецінська // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2016. – № 3. – С. 131-141.
11. Плахтій Т.Ф. Теоретичні аспекти оцінки якості облікової інформації / Т.Ф. Плахтій // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. – 2015. – Вип. 12. – С. 262-265.
12. Марущак Л. Концептуальні основи формування інформаційних потоків стратегічного управлінського обліку [Електронний ресурс] / Л. Марущак, О. Павликівська // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2015. – Вип. 2 (13). – С. 237-244. – Режим доступу: <http://sepd.tntu.edu.ua>.
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.
14. Концептуальна основа фінансової звітності [Електронний ресурс]: Концепція видана Радою міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.09.2010 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

Список використаних джерел у транслітерації/References

1. Podolyanchuk O.A. (2010) Accounting for incomes of agricultural enterprises: monograph [Accounting for agricultural enterprises income: monograph]. *Vinnitsia: Ed. of PE TD “Edelweis and K”*, 276 p. [in Ukrainian].
2. Pro informatsiiu [About information]: *Law of Ukraine dated 02.10.1992 №2657-XII*. – Access mode: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
3. Ershov N.Yu. (2014) Yakist oblikovoi informatsii: metodychnyi pidkhid do otsiniuvannia [Quality of accounting information: methodical approach to evaluation]. *Current problems of the economy*, 8 (158), Pp. 368-374 [in Ukrainian].
4. Golianchuk N.V. (2016) Formuvannia oblikovoi informatsii ta yii yakisni kharakterystyky [Formation of accounting information and its qualitative characteristics]. *Social economy*, 1, Pp. 104-110. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/se_2016_1_15 [in Ukrainian].

5. Zholner I.V. (2012) Finansovy oblik za mizhnarodnymy ta natsionalnymy standartamy: navch. posib [Financial accounting according to international and national standards: training. Manual], K .: *Center for Educational Literature*, 368 p. [in Ukrainian].
6. Budko O.V. (2015) Klasyfikatsiia oblikovo-analitychnoi informatsii z metoiu informatsiinoho zabezpechennia upravlinnia stalym rozvytkom pidpriemstva [Classification of accounting and analytical information for the purpose of information management of sustainable development of the enterprise]. *Innovative economy*, 1, Pp. 201-207 [in Ukrainian].
7. Farion V. and Farion T. (2013) Rol oblikovoi informatsii v systemi upravlinnia bankom [The role of accounting information in the bank management system]. *Journal of the European Economy*, Vol. 12, 1, Pp. 96-108 [in Ukrainian].
8. Zasadnyi B.A. (2016) Kompleksne otsiniuvannia yakosti oblikovoi informatsii [Integrated assessment of the quality of accounting information]. *Global and national problems of the economy*, Issue 11, Pp. 849-853 [in Ukrainian].
9. Pravdyuk N.L. and Pravdyuk M.V. (2016) Yakist oblikovoi informatsii: sutnist ta metodyka otsinky [Quality of accounting information: the essence and methodology of evaluation]. *Accounting and finance*, 2 (72), Pp. 57-642 [in Ukrainian].
10. Omelynskaya I. (2016) Oblikova informatsiia: ekonomichna sutnist ta kryterii yakosti [Accounting Information: Economic Essence and Quality Criteria]. *Bulletin of the Ternopil National Economic University*, 3, Pp. 131-141 [in Ukrainian].
11. Plakhtiy T.F. (2015) Teoretychni aspekty otsinky yakosti oblikovoi informatsii [Theoretical aspects of the assessment of the quality of accounting information] *Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Economics and Management*, 12, Pp. 262-265 [in Ukrainian].
12. Maruschak L. and Pavlikivska O. (2015) Kontseptualni osnovy formuvannia informatsiinykh potokiv stratehichnoho upravlinskoho obliku [Conceptual bases of formation of information flows of strategic administrative accounting]. *Socio-economic problems and the state*, 2 (13), Pp. 237- 244. Retrieved from: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15mlasuo.pdf> [in Ukrainian].
13. National Accounting Standard (Standard) 1 "General Requirements for Financial Statements". *Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated February 7, 2013, №73*. Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> [in Ukrainian].
14. Conceptual basis of financial reporting: *Concept issued by the Board of International Accounting Standards as of September 1, 2010*. Retrieved from: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_009 [in Ukrainian].

ANNOTATION

ACCOUNTING INFORMATION AND ITS QUALITATIVE CHARACTERISTICS RESPECTIVELY TO THE ACCOUNTING STANDARDS

PODOLIANCHUK Olena,
Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Accounting
and Taxation in the Fields of the Economy,
Vinnitsia National Agrarian University
(Vinnitsia)

The economic activity of business entities is summarized in the accounting system. The article describes the content of the main management functions in order to distinguish one of the most important one – accounting, as a source of information support for making sound decisions. The main tasks of accounting are singled out. The economic essence of the concepts of “information”, “accounting information” and scientific opinions about their classification features is investigated.

The qualitative characteristics of the accounting information (appropriateness, truthfulness, comparability, comprehensibility, timeliness, possibility of verification) are revealed in the part of the requirements for the formation of financial statements. A comparison of accounting information properties according to national accounting standards and the Conceptual framework of financial reporting in international practice has been conducted. The opinion that the basis of the accounting information is its usefulness in the enterprise management system is expressed.

Key words: accounting, accounting information, quality of accounting information, qualitative characteristics of financial reporting, usefulness of information.

Tabl.: 2. Fig.: 2. Lit.: 14.

АННОТАЦИЯ УЧЁТНАЯ ИНФОРМАЦИЯ И ЕЁ КАЧЕСТВЕННЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ В СООТВЕТСТВИИ С УЧЁТНЫМИ СТАНДАРТАМИ

ПОДОЛЯНЧУК Елена Анатольевна,
кандидат экономических наук, доцент,
заведующая кафедрой учёта и налогообложения в отраслях экономики,
Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)

Хозяйственная деятельность субъектов предпринимательства обобщается в системе бухгалтерского учёта. В статье раскрыто содержание основных функций управления с целью выделения одной из наиболее важных – учёта, как источника информационного обеспечения для принятия рациональных решений. Выделены основные задачи бухгалтерского учёта. Исследована экономическая сущность понятий “информация”, “учётная информация” и научные мнения относительно их классификационных признаков. Раскрыты качественные характеристики учётной информации (уместность; правдивость; сопоставимость; понятность, своевременность, возможность проверки) в части требований формирования финансовой отчётности. Проведено сравнение свойств учётной информации по национальным стандартам бухгалтерского учета и согласно Концептуальной основе финансовой отчётности в международной практике. Высказано мнение, что основой учётной информации является её полезность в системе управления предприятием.

Ключевые слова: учётная информация, качество учётной информации, качественные характеристики финансовой отчётности, полезность информации.

Табл.: 2. Рис.: 2. Лит.: 14.

Інформація про автора

ПОДОЛЯНЧУК Олена Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: podolianchuk_1@i.ua).

PODOLIANCHUK Olena – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Accounting and Taxation in the Fields of the Economy, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Sonyachna Str., (e-mail: podolianchuk_1@i.ua).

ПОДОЛЯНЧУК Елена Анатольевна – кандидат экономических наук, доцент, заведующая кафедрой учёта и налогообложения в отраслях экономики, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: podolianchuk_1@i.ua).

